

זכויות יוצרים, קוד פתוח וקריאטיב קומנס

קריאטיב קומנס ישראל, הקליניקה לקניין רוחני וטכנולוגיות מידע,
המרכז למשפט וטכנולוגיה
הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת חיפה

במה יש זכות יוצרים?

צולם על ידי [asafantman](#)

צולם על ידי [faith goble](#)

צולם על ידי [kodomut](#)

«בתמונות

«בציורים

«סרטים

«מוסיקה

«תוכנות מחשב

«בשיעורי בית

«במבחנים

ועוד....

חוק זכות יוצרים - רקע

• נחקק בשנת 2007 – נכנס לתוקף במאי 2008

• מהי יצירה מוגנת?

– רעיון <-> ביטוי

– מקוריות

צולם ע"י [AMagill](#)

חוק זכות יוצרים - רקע

בעל הזכויות ביצירה

– ככלל היוצר

– מקרים מיוחדים:

«יצירה מוזמנת

«יצירה במסגרת יחסי עובד – מעביד

«בעלות המדינה ביצירה

אגד הזכויות שנתונות לבעל הזכויות

צולם ע"י [batega](#)

• זכויות כלכליות:

- העתקה
- פרסום
- ביצוע פומבי
- שידור
- העמדה לרשות הציבור
- עשיית יצירה נגזרת
- השכרה

• זכות מוסרית (קרדיט ושלמות היצירה)

שימושים מותרים

• שימוש הוגן:

– מטרת השימוש – מטרות כגון:

- לימוד עצמי, מחקר, ביקורת, סקירה, דיווח עיתונאי, הבאת מבואות או הוראה ובחינה על ידי מוסד חינוך

צולם ע"י [Brian Teutsch](#)

– שיקולים שבין השאר ישקלו:

- מטרת השימוש ואופיו
- אופי היצירה שנעשה בה שימוש
- היקף השימוש
- השפעת השימוש על ערכה של היצירה והשוק הפוטנציאלי שלה

שימוש אגבי מותר

- שימוש אגבי ביצירה:

"שימוש אגבי ביצירה בדרך של הכללתה ביצירת צילום, ביצירה קולנועית או בתקליט, וכן שימוש ביצירה שבה הוכללה היצירה כאמור, מותר; לעניין זה, הכללה במתכוון של יצירה מוסיקלית, לרבות המילים הנלוות אליה, או של תקליט שבו היא טבועה, ביצירה אחרת, לא תיחשב לשימוש אגבי".

יצירה הממוקמת במקום ציבורי

• שידור או העתקה של יצירה הממוקמת במקום ציבורי:

"שידור, או העתקה בדרך של צילום, ציור, שרטוט או תיאור חזותי דומה, של יצירה אדריכלית, יצירת פיסול או יצירת אמנות שימושית, מותרים אם היצירה ממוקמת בקביעות במקום ציבורי".

ביצוע פומבי בחינוך ובהוראה

- ביצוע פומבי במוסדות חינוך:

"ביצוע פומבי של יצירה מותר במהלך פעילותו החינוכית של מוסד חינוך מסוג שקבע השר, על ידי העובדים במוסד החינוך או על ידי התלמידים כאמור, קרוביהם של התלמידים או אנשים אחרים הקשורים במישרין עם פעילותו של מוסד החינוך והם בלבד; ואולם הצגת יצירה קולנועית מותרת לפי סעיף זה רק אם היא נעשית למטרות הוראה או בחינה, על ידי מוסד החינוך"

תוכנת מחשב

• העתקה של תוכנת מחשב או עשיית יציאה נגזרת ממנה:

"(א) העתקה של תוכנת מחשב לצורכי גיבוי, מותרת למי שמחזיק עותק מורשה* של תוכנת המחשב; מי שמחזיק עותק כאמור ישמידו עם חלוף הצורך שלשמו נוצר.

(ב) העתקה של תוכנת מחשב לצורך תחזוקה של עותק מורשה של התוכנה או של מערכת מחשב, או לצורך מתן שירות למי שמחזיק עותק מורשה של תוכנת המחשב, מותרת, אם הדבר נחוץ לשם שימוש בתוכנה."

* עותק של תוכנת המחשב שנעשה על ידי בעל זכות היוצרים בה או ברשותו.

תוכנת מחשב

• העתקה של תוכנת מחשב או עשיית יציאה נגזרת ממנה:

"(ג) העתקה של תוכנת מחשב או עשיית יצירה נגזרת ממנה, מותרת למי שמחזיק עותק מורשה של תוכנת המחשב, למטרות אלה ובהיקף הדרוש לכך:

- (1) שימוש בתוכנת המחשב למטרות שלשמן נועדה, ובכלל זה תיקון שגיאות בתוכנת המחשב או התאמתה למערכת מחשב או לתוכנת מחשב אחרת;
- (2) בדיקה של אבטחת המידע בתוכנת המחשב, תיקון פרצות באבטחת המידע והגנה מפניהן;
- (3) השגת מידע הדרוש לצורך התאמת מערכת מחשב או תוכנת מחשב אחרת, המפותחת באופן עצמאי, כך שתוכל לפעול עם תוכנת מחשב זו."

תוכנת מחשב

- העתקה של תוכנת מחשב או עשיית יציאה נגזרת ממנה:

"(ד) הוראות סעיף קטן (ג) לא יחולו על העתקה של תוכנת מחשב או עשיית יצירה נגזרת ממנה, כאמור באותו סעיף קטן, אם במידע שהושג במהלכה נעשה שימוש כמפורט להלן, או שהיה אפשר לגלותו, בנקל, גם בלעדיהן:

(1) המידע הועבר לאדם אחר, למטרה שונה מהמטרות האמורות בסעיף קטן (ג);

(2) המידע שימש לצורך יצירת תוכנת מחשב אחרת המפרה את זכות היוצרים בתוכנת המחשב."

הגנות על תוכנה

הגנת זכות יוצרים בתוכנה – כיצירה ספרותית
הגנת פטנט בתוכנה

תוכנות קוד פתוח ורישיונות קוד פתוח

התאמת רישיונות קוד פתוח לטקסט

ספר ומסמכים על תוכנה

יצירות תוכן אחרות

– מעבר ויקיפדיה מרישיון GFDL לרישיון CC-BY-SA

קריאטיב קומנס ישראל - רקע

- שלוחה של ארגון עולמי שהוקם על ידי פרופ' לסיג באוניברסיטת סטנפורד

- הארגון הישראלי הוקם בשנת 2004, בחסות המרכז למשפט וטכנולוגיה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה

 **creative
commons.il**

קריאטיב קומנס ישראל - רקע

• מטרת הארגון:

– לאפשר לבעלי היצירה לקבוע אילו שימושים מותרים
"חלק מהזכויות שמורות" ובכך לעודד יצירה, הפצה
ושיתוף של יצירות, בעיקר בפורמט דיגיטאלי ובייחוד
ברשת האינטרנט

• הפתרון שמציע הארגון:

– רישיונות שימוש – רישיונות CC

רישיונות CC

זכויות יוצרים:

כל הזכויות
שמורות לבעלים

נחלת הכלל

:(Public Domain)

ללא מגבלות

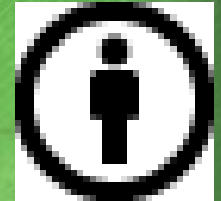

רישיונות CC:

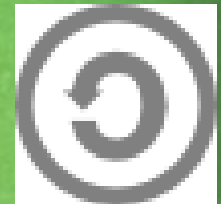
חלק מהזכויות
שמורות

רישיונות CC

ייחוס (קרדיט)

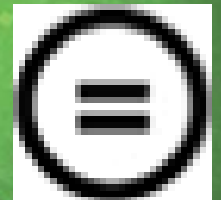
שיתוף ברישיון זהה (או דומה)

ללא שימוש מסחרי

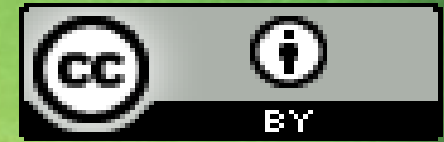

ללא יצירות נגזרות

רישיונות CC

* ניתן החופש להעתיק, להפיץ, להעביר ולהכין יצירה נגזרת
* כל עוד נותנים קרדיט

* ניתן החופש להעתיק, להפיץ, להעביר ולהכין יצירה נגזרת
* כל עוד נותנים קרדיט ומשתפים אחרים ברישיון זהה (או דומה)

* ניתן החופש להעתיק, להפיץ ולהעביר
* כל עוד נותנים קרדיט ולא יוצרים יצירות נגזרות

רישיונות CC

* ניתן החופש להעתיק, להפיץ, להעביר ולהכין יצירה נגזרת
* כל עוד נותנים קרדיט ולא עושים שימוש מסחרי

* ניתן החופש להעתיק, להפיץ ולהעביר
* כל עוד נותנים קרדיט, לא עושים שימוש מסחרי ולא יוצרים יצירות נגזרות

* ניתן החופש להעתיק, להפיץ, להעביר ולהכין יצירה נגזרת
* כל עוד נותנים קרדיט, לא עושים שימוש מסחרי ומשתפים אחרים ברישיון זהה (או דומה)

יתרונות השימוש ברישיונות CC

✓ אין צורך להיות עורכי דין

✓ ברור מה מותר לעשות ביצירה ומהם התנאים לשימוש

✓ אין צורך לבקש אישור מהיוצר או לנסות לאתרו לשם שימוש ביצירה

✓ יותר אנשים יעשו שימוש ביצירה בלי חשש והדבר יביא לחשיפה טובה יותר של היצירה

איך יוצרים רישיון ומצמידים ליצירה?

- באתר הבית של הארגון cc|il:
CreativeCommons.org.il

The screenshot shows the navigation menu of the Creative Commons Israel website. The menu items are: **יצירת קשר** (Contact), **פורום** (Forum), **קישורים ומדיה** (Links and Media), **חיפוש** (Search), **רישיונות** (Licenses), **אודותינו** (About Us), and **דף הבית** (Home). The **רישיונות** (Licenses) item is circled in blue. Above the menu, there are icons for **חיפוש** (Search), **קוד** (QR code), and **רישיון** (License), with the **רישיון** icon also circled in blue. The **רישיון** icon shows a film strip and a document, with the text "העלה את היצירה שלך" (Upload your work) next to it.

איך יוצרים רישיון ומצמידים ליצירה?

1. בחר את סוג הרישיון

הרשה שיתוף היצירה

מעניק הרישיון מרשה להעתיק, להפיץ, להקרין ולבצע את היצירה המסומנת ברישיון זה.

הרשה יצירת יצירה נגזרת

מעניק הרישיון מרשה לאחרים ליצור יצירה נגזרת ("רימיקס") מיצירה זו.

אסור שימוש מסחרי

מעניק הרישיון מרשה להעתיק, להפיץ, להקרין ולבצע את היצירה ובתנאי ששימושים אלו אינם שימושים שלצורך רווח (אלא אם כן נתקבל אישור מבעל היצירה).

חייב שיתוף זהה

מעניק הרישיון מרשה לאחרים להפיץ יצירות נגזרות המבוססות על יצירתו רק תחת רישיון זהה לרישיון תחתיו מוצעת יצירתו (תנאי רישיון זה).

תחום שיפוט (מדינה)

אם ברצונך לבחור ברישיון המותאם לדיני זכויות היוצרים של תחום שיפוט מסוים (מדינה מסוימת), יש לבחור את תחום השיפוט המתאים.

איך יוצרים רישיון ומצמידים ליצירה?

3. העתק את הקוד

כך יראה הרישיון באתר שלך

.This Work is licensed under a [Creative Commons Attribution 2.5 Israel License](http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/il/)

העתק והדבק את הקוד בדף בו תרצה שיופיע

```
<!-- Creative Commons License -->
<a rel="license" href="http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/il/"></a><div class="cc-info">This Work is licensed
under a <a rel="license" href="http://creativecommons.org/licenses/by/2.5
/il/">Creative Commons Attribution 2.5 Israel License</a>. </div>
```


איך יודעים אם הרישיון הוא מה שהתכוונו שיהיה?

3. העתק את הקוד

כך יראה הרישיון באתר שלך

.This Work is licensed under a [Creative Commons Attribution 2.5 Israel License](http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/il/)

העתק והדבק את הקוד בדף בו תרצה שיופיע

```
<!-- Creative Commons License -->  
<a rel="license" href="http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/il/"></a><div class="cc-info">This Work is licensed  
under a <a rel="license" href="http://creativecommons.org/licenses/by/2.5  
/il/">Creative Commons Attribution 2.5 Israel License</a>. </div>
```

איך יודעים אם הרישיון הוא מה שהתכוונו שיהיה?

ייחוס 2.5 ישראל

ניתן לך החופש:

לשתף — להעתיק, להפיץ ולהעביר את היצירה

להכין רמיקס — לעבד את היצירה

בכפוף לתנאים הבאים:

ייחוס. עליך לייחס את היצירה (לתת קרדיט) באופן המצויין על-ידי היוצר או מעניק הרישיון (אך לא בשום אופן המרמז על כך שהם תומכים בך או בשימוש שלך ביצירה).

- בכל שימוש חוזר או הפצה של היצירה עליך להבהיר לאחרים את תנאי הרישיון ביצירה זו. הדרך הטובה ביותר לעשות זאת היא לקשר לעמוד זה.
- ניתן לוותר על כל אחד מתנאים אלו בכפוף לקבלת רשות מבעלי זכויות היוצרים.
- רישיון זה אינו פוגע או מגביל את זכויותיו המוסריות של היוצר.

האם יש גם מסמך המנוסח בשפה משפטית?

ניתן לך החופש:

לשתף — להעתיק, להפיץ ולהעביר את היצירה

להכין רמיקס — לעבד את היצירה

בכפוף לתנאים הבאים:

ייחוס. עליך לייחס את היצירה (לתת קרדיט) באופן המצויין על-ידי היוצר או מעניק הרישיון (אך לא בשום אופן המרמז על כך שהם תומכים בך או בשימוש שלך ביצירה).

- בכל שימוש חוזר או הפצה של היצירה עליך להבהיר לאחרים את תנאי הרישיון ביצירה זו. הדרך הטובה ביותר לעשות זאת היא לקשר לעמוד זה.
- ניתן לוותר על כל אחד מתנאים אלו בכפוף לקבלת רשות מבעלי זכויות היוצרים.
- רישיון זה אינו פוגע או מגביל את זכויותיו המוסריות של היוצר.

הגבלת אחריות

זכותך לטיפול הוגן וזכויות אחרות הקבועות בדין אינן מושפעות בשום — על-ידי התנאים הנ"ל. זהו סיכום קריא של המסמך המשפטי (הרישיון המלא).

האם יש גם מסמך המנוסח בשפה משפטית?

Creative Commons

ייחוס 2.5 ישראל

CREATIVE COMMONS CORPORATION אינה משרד עורכי דין ואינה מספקת שירותים משפטיים. אין בהפצת רישיון זה בכדי ליצור יחסי עורך-דין – לקוח. CREATIVE COMMONS מספקת מידע זה כמות שהוא ("AS-IS"). CREATIVE COMMONS אינה אחראית למידע המובא ומסירה מעצמה אחריות לנוזקים הנובעים משימוש בו.

הרישיון מנוסח בלשון זכר לצורך נוחות בלבד. לשון זכר משמע גם לשון נקבה.

רישיון

היצירה (כהגדרתה להלן) ניתנת בכפוף לתנאי רישיון ציבורי זה ("הרישיון"). היצירה מוגנת בזכות יוצרים ו/או ע"פ דין אחר. אין להשתמש ביצירה שבנדון, אלא כמורשה על פי תנאי רישיון זה ודיני זכויות יוצרים

על ידי מימוש זכות מהזכויות ביצירה המוענקות על פי רישיון זה, הנך מקבל את תנאיו ומסכים להם. נותן הרישיון מעניק לך את הזכויות כמתואר בואת כנגד הסכמתך לתנאים אלה.

א. הגדרות

1. **"יצירה קיבוצית"** היא יצירה, כגון גיליון עתי, אנתולוגיה או אנציקלופדיה, שבה היצירה שבנדון בשלמותה וללא שינוי, וכן מספר עבודות נוספות, המהוות לשעצמן יצירות נפרדות ועצמאיות, נאספו לידי יחידה קיבוצית. יצירה המהווה יצירה קיבוצית לא תחשב יצירה נגזרת (כהגדרתה להלן) לצורך רישיון זה.

ואם רוצים לשאול שאלה על הרישיונות?

צולם ע"י Kecko

• דרך האתר ("יצירת קשר"):
CreativeCommons.org.il

• באמצעות הדוא"ל:

cc@creativecommons.org.il